

Միւշար վե միւմուիւնէյհիւմէ թաթ-
լը վե գահվե իրորամ խտիլիւ, պա-
տէհու իրի Բաթրիգլէր թէքրար
դուստղ լաշարագ ալըլըմըշար, վե
վրդ-լէր իւէ տիկէր զէվաթ՝ Կ-Բաթ-
րիգլիանէ դաքուսունա դատար րէ-
ֆադաթլա, իհիթիրամաթը մախսուսէ
կարաղ իլլէմիլէր տիր :

* Բազար կիւնիւ Կ-Բաթրիգ-
լիւթպ, Էմմանուէլեան էֆ. հազ-
րէթլէրի մապէյնի Հիւմանունա աշ
ղիմէթլէ, պաշ քեաթիպ պէյ էֆ.
հազրէթլէրիլէ միւլադաթ իթմիշ,
վէ էօյլէտէն սօնրա տախի րէֆադա-
թընտա վէքիլի միւհիէէրէմի Աւե-
տիս Արք. Արփիարեան վէ հիւրմ.
Պօղոս Գիւրպ. Գաղրիկեան օլարագ,
Յիսուսեան թարիգաթընըն Տէքի-
սատաթլէ վէ Անատօլու րէխի միւհ-
թէրէմի Բէր Անտրէ ճէնապլէրիլէ,
միւթէպէրանը միլլէթտէն Ալլահվէր-
աի Յուլհաննէս էֆ., թընկըր Սալէր
բաշա, Նաֆիլեան Անտոն բաշա, Գա-
րադաշ Կարապետ վէ Տամատ Յուլ-
հաննէս էֆ.լէրին վէ տիկէր պաղը-
լարըն խանէլէրինէ աղիմէթլէ, զի-
եարէթ իլլէմիշ, վէ եախօտ դարթ
աը վիզիթիլի պրադմըշ տըր :

* Կէչէն ճուսա իրթէսի կիւ-
նիւ Ինկիլթէրա սէֆիրի Կաթողիկոս
սարանա կէլէրէք, Կ-Բաթրիգ էֆ.
հազրէթլէրինէ իեատէի զեարէթ
իթմիշ, վէ բազ, կիւնիւ տախի Ավա-
թրիա սէֆիրի կէլմիշ իսէ տէ, Բաթ-
րիկի միւշարիլէյհի պուլամատըղըն-
տան, գարթ տը վիզիթիլի պրադ-
մըշ տըր :

* Բզր իրթ, կիւնիւ Կ-Բաթրիգ
էֆ. հազրէթլէրի՝ րէֆադաթլարըն-
տա գաբու քէհեասը Շէհրեան էֆ.
օլարագ, մէարիֆ Նազըրը Զիւհտի
վէ տախիլի միւթէշարը Ահմէտ
Բէֆիգ բաշալար իւէ զալթիէ նազը-
րը Շէֆիգ վէ մէզահիպ միւտիրի Զիւ-
վէր պէյ էֆ.լէր հազարաթընը զեա-
րէթ իթմիշ տիր :

* Թիւրքէ Սէրվէթ զազէթա-
սը՝ Թիֆլիստէ պուլունան Էլմիսթիւն
Կաթողիկոսը Խրիմեան Մկրտիչ Սըր-
բազանըն աղըր իտաթա՝ օլաղընը
եազմը իսէ տէ, միւշարիլէյհի Թիֆ-
լիստէ օլմատըղընը վէ լաաթալըղը-
նա տաիր Բաթրիգլիաննէ պիր կէօ-
նա խապէր կէլմէմիշ օլտուղունու
տիկէր զազէթալար պէհան իտի-
եօրլար :

* Բէֆիգլի միւհիէէրէմիլի «Իւ-
զանդ-իւնա» Թրապիլոնտան եազըլտն
պիր մէքթուպտա, չըգան սէնէ չէհ-
րի մէգըրիտէ պիր էրմէնի-գաթօ-
լիք տէղիգանլըսընը րէսմի իղալիվա-
ճընտա, միւթէպէր պիր Էլմիսթիւն-
կան Էրմէնիլին կնքահայրըղը՝ րէս-
մի մէգըրիլը իճըրտէ՝ մէմուր օլան
վարդապետ թարաֆընտան գապուլ
իտիլմէտիլինտէն թութտուրարագ,
պու մուամէլէնին՝ զազէթամըղըն 3679
նիւմէլօլու նիւսիլէսինտէ եազըլմըշ
օլան պիր ֆըրգրաիս մուղաիր օլտը-
ղը տէրմիւնա իտիլմիշ տիր :

Հալլու րի մէգըրիլ ֆըրգրա տիղ-
դաթլէ օղունուրտա, պիղիմ եազըլ-
մըղտա, հէր իքի ճէմաաթ արաաըն-
տա մէզհէպճէ պաղը ֆարդլար պու-
լանտուղու զեքր իտիլմիշ օլտուղու
կէօրիլիլը քի, իշլէ, մէգըրիլը րէս-
մի իղալիվաճտա միւմաիլէյհի զաթըն

կնքահայրըղը գապուլ իտիլմէմիշ
օլմասը տա, մահա օ ֆարդլար նէ-
թիճէսի օլտուղունա չիւպհէ ճանիղ
տէյիլ տիր : Հալ պէօյլէ Էքէն, Էինէ,
Էքի թարաֆ պիլըպիլընին գանաա-
թը վիճտանիէսինէ վէ իթիգատա-
թը մէզհէպիէսինէ րիսեթ իթտիք-
ճէ, Էէկտիկէրիլէ՝ հիւսնի միւնասէ-
պաթ իւզըրէ եաշաեապիլիլը, վէ եա-
շամիլը տըր : Պիղիմ իֆաաթէմիլը սըրֆ
միւնասէպաթը մատտիէ վէ ատիէ
հազգընտա օլուպ, մէզհէպէ վէ գա-
նաաթը վիճտանիէ եէ չուսուլի եօգ
տուր :

ԵՐԶԱՆԿՈՒԹԻՒՆԸ

Հոգիս տըրուր տառապիւնէ ճանճրացած՝
Ես ընդ երկար թափառեցայ աստ եւ անդ,
Ընկերութեան խաւերն համայն վե՛ր թէ ցած
Իրի ցաւերով զըտի միայն արդաւանդը
Ոսկեճեղուն ապարանքներն այցեցի,
Տեսայ տնթիւ ճոխութիւններն պերճաւուք,
Բայց մինչ կառքեր կը սուրային քառաձի՝
Սիրտերն համայն, ո՛հ, ըզգեցած էին սուգը
Որնուրեան զիրկն զիմեցի ես արտգ,
Ունկըն զըրի հնչող կարկաշին, սօսափման,
Ողջունեցի դաշտ, մարդ, առու, անտառակ...
Բայց ձայն հանուրց էր հառաչանք մ'ան-
սանման...

Եւ անցնելով լեռներէն բարձր ու ան-
հուն,

Ինչ շատ վար թողով զեփիւռ եւ հովեր,
«Երջանկութիւն ո՞ր է» հարցի ամպերուն,
Եւ ինձ բռնե. «Պէտք է խղճես մենէ վեր»

Ու երբ շատ վեր հասի երկրից մեծափառ,
Տեսի զԱստուած բաղմեալ ի դահ իւր վը-
սեմ,

Եւ մինչ յաղճիտ կայի տեսիլ յայդ տնճառ,
Տէրն ինձ ըսաւ. «Երջանկութիւն ես իսկ
11 Դեկտ. 99

Ի Բերա Ն. Յ. Վ. Փ.

ԽԱՐԻՃԻՅԷ

Մէյտանը հարպ հազգընտա Լօնտոն
հարպիւնէ նէգարթթիւնտէն հէնուզ մալիւմաթ
ալընամեհպ, թէլէկրաֆ չիւրթէթլէրինին
նէշր իթտիքլէրի թէլէկրաֆաթ, վէ զազէ-
թալարըն ալաղալար մալիւմաթը մախսուսէ
իսէ, Պօէրլէրին զալէպիսին, վէ Ինկիլէրին
մաղուպիլիէթիլի խապէր վէրմէքտէ տիր-
լէր, Էքէրմէլէ պաղը խապէրլէրէ կէօրէ,
ժէն, Կէյիլաքը՝ 2000 ասքէր վէ 2 թօր
իւէ, Պօէրլէրին թութմուշ օլտուղարը
Սթրօմպիլի նամ գուվէթլի մէվլի իւզէ-
րինէ հիւսուն իթմիշ, վէ Պօէրլէր տէ, Ինկ.
ասաթիլընին եաեան օլարագ մէգըրիլ մէվ-
լի իւզէրինէ Էրօրիւտի քէլիլ սըրաաա
աթմէշ իթտիքլէրինտէն, իւշ սաաթ գատար
չիտաթլի պիր թօր աթէշի աշվամ իլլէմիշ,
վէ Ինկիլէրլէր՝ րիւճաթա մէճպուր օլ-
մուշար տըր — Ժէնէրալը միւմաիլէյհի,
հարպիլէ նէգարթթիլն չէքտիլի պիր թէ-
լէկրաֆտա տախի, ամիրլէրինին վէրաիլի
կանլը թալիմաթ սէպէպլիլէ, Սթրօմպիլի-
տէ պուլընան Պօէրլէրտէն մաղուպ օլաղը-
նը, վէ Ինկիլէրլէրտէն Յտէ պիրլինին թէլէֆ
օլմուշ իտուկիլի պիլտիրմիշ տիր — Տիկէր
մալիւմաթա կէօրէ, ժէն, Կէյիլաքը՝ ժէն,
Լօրտ Մէթուլէնէ եարտըմ իթմէք իշլին եօ-
լա չըգմը իսէ տէ, Էօլտա Պօէրլէրին գուվ-
լէթլի պիր ֆըրգաաընա թէնատիլիլէ,
մաղուպիլիլէ տիւշար օլմուշ, վէ Ինկ.
ասաթիլընտէն չօղլար թէլէֆ օլտըգտան
պաշալ, խալիթ տէ էսիր տիւշմիւշէր տիր
ժէն, Մէթուլէրին տախի մաղուպիլիլի
Էօնուրա րիեաքաաընտա շալ օլմուշ իսէ
տէ, հէնուզ թաաալիլ օլընամըշ տըր

Լէտիւմիլի Ինկ. ասաթիլը զօմախտա-
նը ժէն, Հուպիլըն զեկա, 9 թարիլիլ
պիր թէլէկրաֆաթա նէգարէն, ժէն, Հըն-
թըր՝ 600 ասքէր իւէ հիւսուն իտէրէք,
Լէտիւմիլի չըմալը չարղընտա քեային
Լօմպարաաղօղուն իւզէրիլտէքի Պօէրլէ-
րին մէվլըրաթը զապի իթմիշ, 2 թօրլա-
րըն տիրլէրմիւշ, վէ 1 թօր տախի զապի
իթմիշ տիր : Ինկիլէրլէրտէն պիր նէֆէր
թէլէֆ վէ պիր պին պաշը մէճըրուհ օլմուշ
տուր — Իւմիտ պուլընտա Կատու-Բօրթ
ճիվարընտա Ինկիլէրլէր Պօէրլէր իւշ զապ-
կանա թութմուշմուշար տիր Ինկիլէրլէր ի-
լէրլէմէքտէ վէ Պօէրլէր կէրի չէքիլմէքտէ
Իմիլլէր :

— Աթիւմաան եազըլտըղնա կէօրէ,
Եունան հիւքիւմէթի 3 սէնլտէ տօնան-
մաաընը արթըրմեաա դարար վէրմիշ տիր,
Էսկի թօրլը սէֆիլէրլէրինին վէ զըրլըրա-
րըն թէճիլիլ մուամլէսի տէ սիւրաթլի
իլէրի կէօթիլիլէքտէ տիր, Պու մէսարի-
ֆաթ իշլին պահիլէ պիւստէսինտէն 11—12
միլլէտի տրալմի Էօնլէմէք տիր — Եուն-
ան օրտուսընըն թէնաիլի իշլին վէլիլ աաա
րընա Դօնաթմաթլէն թարաֆընտան եարը-
լան լախա՝ Եունան հարպիլէ նէգարթթիւն-
տէն զապուլ իտիլմիշ տիր, Իպուլ լախա
մուճիպիլիլէ, պիր դաշ ֆաղալ ֆըրգալար
վէ սաիրէ թէշըլի զըլընաաղ տըր :

— Բաա հազրէթլէրի թէմամըլա քէս-
պը աֆիլէթ իլլէմիշ տիր :
— Բիւպեթլէ կէօրէ, չըգան սէնէ Յրան-
սա տօնանմաաընը Սարտէլիա լիմալա-
րընը զիեարթ իթմիլսինէ մուզապիլ, Ի-
թալիա տօնանմաաընը պիր ֆիլոսոփ տա-
խի եազընտա Յրանսանըն Ազուլէրիլ լիմա-
լարընը զիեարթ իսէճէք տիր :
— Ալթարիա մէպուսանընը մայլէ գօ-
միլիօնընտա իսարիլի նազըրը զօնթ Կօ-
լալիօլաքի՝ Ձէհիլ վէ Լէհիլ պաղը աղա-
լարըն՝ քէնտի րօլիթիգաաընա դարը վու-
գու պուլան թէճալալարընա ճէվապ
վէրմիշ տիր Ձէհիլ Տըր, Դրաւարց, պուլ-
տան աղ էվլէլ Բալիտէն նէշր իթտիլի
պաղը մէգալէրլէրինտէ, Իթթիֆաղը միւ-
սէլլէսի՝ արթըր իւզէրլինտէ պէսթէ չա-
րընաղ րիանօ թէսիլէ իթմիշ օլտըղը հաւ-
տէ, հէյնէթի մէպուսէ իլլիտէ տէ, պու իթ-
թիֆադտան եալընը Ալմաիա միւսթէ-
ֆիտ օլուպ, Ալթարիա-Մօճար վէ իթալիա
իշլին սուլըն մուհաֆադաընտան պաշապ
պիր չէյ օլմատըղընը, հալպու թի պուլըն
տա մուհաֆադաթը զտթլէն իթթիֆադաթը-
լըղաա աա զապիլ իտուկիլի պլեան իլ-
լէմիշ տիր, Իթի Լէհիլ մէպուլար տախի
ալիլի իֆաաթէլէրաէ պօւլընմըշար տըր, Դօնթ
Կօլուիօլաքի՝ Իթթիֆաղը միւսէլլէրին 20
սէնլտէն պէրու քէնտիլիլի (Ալթարիա-Մա-
ճարլըր) իւէ Էրօրա իշլին միւսալէհաեք
թէճէմիլ իթմիլսի՝ Էնէմիլիլիլի պիր չէյ
օլմատըղընը, վէ Էկէր Ալմաիա թիճաթլիլ
վէ սէնաթտէ զիեաթէ միւսթէֆիտ օլուեօր,
մէսէլա մէմալիլի Էնէպիլիտէ չըմէնաթէր
Էօլլարը ինչա իսիլիլ իսէ, օլու զապա-
հաթ՝ Ալթարիալը թիւճաաըն զըրգաղը-
ղընտա աըր, ճիվար մէմալիլի, Ալթարիա
թիւճաաըն տախի, մէսէլա Պալպան մէմիլ-
քէթլէրինտէ, ումիլըն նաթիլաաա պաղը
իթթիեաղար էտէ իտէպիլի իտիլէր, Լա-
քին «թէճսիլիլ օլուեօր քի, պիղիմ թիւճ-
ճաթըլը՝ քեարիլալարըլը րուհըն հաիղ
աէյիլ տիրլէր» տիմիշ տիր :

— Յրանսա իւէ Ձին արաաընտա եէնի-
տէն պիւնիւք դարըլըղըլար գուհուր իթ-
մէքի, Յրանսանըն Բէքին սէֆիրի Մ.
Տումէ՝ հարէթթիլին թէճիլիլ իթմիշ տիր,
Թօնթիլմէքի Յրանսալը թընու վէ րիտաթ
ասաթիլի՝ Հայմանա գարը Էրիլիլմէք իւզ-
րէ հաղը օլմանա էսի արմըլար տըր —
Թայմա դաթթաաըն՝ Դանթօնու թօրա թութ-
մաաընը Յրանսաա թալսիլի իտիլիլ —
Ինկ. զալթթալարընը պիւնիւք զըմը,
մէգըրիլ գարըլըղըլարտան պաշալա, Յը-
րանսա, թիճարթլէ գարըլը միւշքիլմէք չը-
գարմաաընա, տնըն, միւսթէլիլէքաթընը
արթըրմաաընտան տուաեք Ինկիլթէրանըն
զըրգաալմաաաընընը պլեան իտիլիլարա,
— Թրիլսթէ լիմալընտա չիտաթլիլ պիր

գար ֆուրթուաաըն գուհուր իտիլ, սէյիլ
սէֆիրի տուրմուշ, բէք չօղ զարար օլմուշ,
վէ թրիլսթէ իւէ Սան-Պարթօլէմօ գարան-
թիւսաաանէսի արաաընտաթ թէլէֆօ իսթթ.
թը քարչալանմըշ տըր :

— Իթալիաաա Սալմօնի եազընընա ի-
քիշըմէնաթէր գաթարը միւսաաթէմէ իտիլ,
Է քիլի թէլէֆ վէ Ճի չըմէնաթէր մէմու-
րը օլարագ, 12 քիլի աղըրեա, վէ Էօրու-
լարտան 20 քիլի խաթթէքտէ մէճըրուհ օլ-
մըլար տըր :

ԹԷՎՃԻՆԱԹ

Նաֆիա նէգարթթի միւհիլտիլէրին-
տէն Յրէնկիա էֆ. Էէ սէլա սանիլի,
Իգմիա սանաաղը մուհաթէպէճիսի Խալիլ
պէյէ սանիլէ միւթէմաիլի, Մէրախ սան-
ճաղը մուհաթէպէճիսի Մէհմէմա ֆեաթիլ
էֆ. Էէ սալիսէ րիւթպլէրի թէլէֆի. Հա-
լէպ վիլաիլթիլտէ Էլպիթման զայմագամ.
լըղը՝ ճէարի-Շուուր զայմագամը Մուսթա-
ֆա էֆ. Էէ, Ճիսիլ-Շուուր զայմագամընը
Էլպիթման զայմագամը վէհպի էֆ. Էէ
թէֆիլիլ. Այմ. սէֆարէթի միւսթէլար
օլուպ, Ալմաիլանըն Բարիս սէֆարէթի
միւսթէլարըղընա թանվիլի մէմուրիլիլ
իթմիշ օլան Մ. տը Շէօգէրէ Լիւնի Մէճ.
նիլաթը ինսան :

Խարաթի զայմագամըղը՝ Պիթարիլէ
զայմագամը Շէվլիլ էֆ. Էէ, Մէրաիլը վի-
լաեթթիլտէ Սաթը Շապան զայմագամընը
Դանթէտէ զայմագամը ասաղը Անմա պէ-
յէ թէվլիլ. Պրիւլէ Օսմ. սէֆարէթի պաշ
պեթթիլի վէ մապաթթիլիլաղը Ալէգը
պէյէ ուլա էվլէլի, Սիլլէքի րուսաթթի
միւսթիլ մուսթիլի Սուսաթ իւզէթ պէյէ
վէ թանրիլաթ իսարիլիլ զալէմի իսիլէ-
ֆաաընտան Իգիտօր էֆ. Էէ սալիսէ րիւթ-
պէլէրի թէլէֆի. միւթէպալա ինկ. ժէն-
րալը Ժուլիս Բէնսէ ալթան Էիաթթի,
Պէյօղլու զապըթթաընա մէմուր պալ պիլի
Հաֆէթ Սապրի պէյէ ալթան Լիաթթի,
Մաթպուսաթը Տախիլիլ սաթաթօր մէմուրը
Համաթ պէյ իւէ մուսթիլի Ապալիլ վէհապ
վէ Հաֆէթ Խալիլ պէյլէր Սուսան մուս-
րէպիսի միտալիլարը ինսան պուլլուլալ
տըր :

ՏԱԼԻԼԻՑԷ

Յրանսա հիւքիւմէթի թարաֆընտան
Օսմ. պանագաթը միւսթիլ մուսթիլի Բանթի-
րի պէյէ վէրլէն հիւսնիլ րիւթպէտէն Լէ-
ժիսն տ'Օնէօր նիլանընըն զապուլիլն տաիր
միւսաաաթիլ սէնիլէ էրգաթ պուլլուլալ
տուր :

— Այտըն զէվլէլէսի իեանէ գոթիլիլ
չիտաթիլ գատար 3,235. 992 զըր, Թարաթիլ
տըր :

— Իթալիա գրալընը Էլէհիլի գոթիլ տը
Թուրիս, րիւնա Վիլթօր Էմմանուէլ՝ ճուլ,
իթթիլի կիւնիւ չէհիլմիլէ մուսթաթթիլի
սէֆիր վէ սէֆարթթի մէմուրաղը թարա-
ֆընտան իսթիլգալ օլըմըշ, վէ սէրալ տ-
րապալարըլա սէֆարթթիլանէն Էլմիլ
տիր, Թարաֆը Շահանէտէն միւշիլ Շաթթի
բաշա իլսմի խաշալմէտիլ իյֆա իթմիշ, վէ
Անմէտ Ալի բաշա՝ միւսաաաթ թայիլի օ-
լընմըշ տըր, Բզր, կիւնիւ րիւնա՝ մաեթթիլ վէ
միւսաաաթըլա չէհիլմիլիլալաաընը թէմա
չա մաեթթիլիլ կէզմիլ տիր, Տիւն միւշարի-
լէյ՝ Իթալիա սէֆիրի, մաեթթիլ վէ միւսա-
աաթըլա Խաաթիլը արապալարըլա քաթթի-
պէն մապէյիլի Հիւմաեաաա աղիլէթիլ, Էս-
զուրը Հիւմաեաաա չըգմըշ, վէ մազհաթը
իթթիլաթը Շէհրիլաթի օլմըշ տըր :

Միւլաղաթը սէնիլիլ իթթալընտա
րիւնա՝ Մէրաիլմ տաիրլէսինէ աղիլէթիլ,
պիր աղ իսթիլաաթաաա սօնրա, Զաթը
հազրէթի Բաաիլալի՝ մէգըրիլ տաիրլի
թէլիլթիլ, միւշարիլէյհի իտալիլ զիեարթթի
պուլլուլալալաա տըր, Պաաէհու պիր զի-
եաթթիլի սէնիլէ քէլիլտէ պուլլուլալապ,
պալանտա՝ սաաապալմ, աալիլէ նազըրը, չու-

[illegible]

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԿՐԹԱԳՐԱԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

մաղամընտա դապու. Իտիլմէքտէ Իաի :

տէյի տիւն իւնումէ քաէ իտի ։

(Տէվամի)

100տէ 5 ֆադրի Կէօնիւք թահիւ-
լաթընը 1894 յունվարտա վատէսի խը-
թամ պուլան 15 նումէրօլը գործըն՝ պէ-
տէկի թէշտիէ խախտէր իւզըն, զեկտ. 31է
գատար (աւաֆր. 12 յունվար) իւրազ օլըն-
մատըը թաղտիտէ, Կիւքիւմիւզ աստ

